

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

3.5.2025

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ζώων

Το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων υπογράφηκε στο Παρίσι τον Οκτώβριο του 1978. Στο παρακάτω διασκευασμένο απόσπασμα έχουν επιλεγεί τα τρία πρώτα άρθρα της Διακήρυξης.

Σπισισμός (από τον αγγλικό όρο species που αφορά τα είδη) είναι η προκατάληψη και η προδιαμορφωμένη στάση ενάντια σε όλα τα ζωικά είδη πλην του ανθρώπινου (π.χ. θηλαστικά και μη, σπονδυλωτά και ασπόνδυλα). Σύμφωνα με την αντίληψη αυτή, στην κατακόρυφη ταξινόμηση ιεραρχούνται τα θηλαστικά επάνω από τα πουλιά, τα πουλιά επάνω από τα ερπετά, τα αμφίβια και τα ψάρια, και τα σπονδυλωτά επάνω από τα ασπόνδυλα.

Απορρίπτοντας την έννοια της ανθρώπινης ανωτερότητας, οι αντισπισιστές υποστηρίζουν τα βασικά δικαιώματα για όλα τα αισθανόμενα πλάσματα που διαθέτουν την ικανότητα αίσθησης. Η ικανότητα αίσθησης πρέπει να είναι το μόνο κριτήριο για την εξασφάλιση και διασφάλιση των βασικών νόμιμων δικαιωμάτων, επειδή, οποιοσδήποτε μπορεί να βιώσει και να νιώσει, έχει ένα συμφέρον να παραμείνει στη ζωή και να ευημερήσει. Αν η νομοθεσία θέλει να είναι δίκαιη, οφείλει να αναγνωρίσει αυτά τα βασικά δικαιώματα σε όλα τα είδη του ζωικού βασιλείου. Λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα ζωντανά όντα έχουν φυσικά δικαιώματα, ότι η περιφρόνηση ή και απλή άγνοια αυτών των φυσικών δικαιωμάτων είναι επιζήμια για την φύση και επιτρέπει στους ανθρώπους να διαπράττουν εγκλήματα εναντίον των ζώων και δεδομένου ότι ο σεβασμός των ζώων από τους ανθρώπους είναι αδιαχώριστος με τον αντίστοιχο σεβασμό ανθρώπου προς άνθρωπο, διακηρύσσεται ότι:

Άρθρο 1

Όλα τα ζώα γεννιούνται με ίσα δικαιώματα στη ζωή και στη δυνατότητα ύπαρξης.

Άρθρο 2

Ο άνθρωπος οφείλει να σέβεται τη ζωή κάθε ζώου. Κάθε ζώο δικαιούται φροντίδας, προσοχής και προστασίας από τον άνθρωπο.

Άρθρο 3

Κανένα ζώο δεν πρέπει να υποβάλλεται σε κακομεταχείριση ή απάνθρωπη συμπεριφορά.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ας μοιραστούμε τη ζωή μας με ένα κατοικίδιο!

Η ύπαρξη ενός κατοικίδιου ζώου, το οποίο μπορεί να σταθεί δίπλα σε ένα παιδί και να δείχνει την αγάπη του χωρίς να βάζει όρους είναι πολύ σημαντική για τον τρόπο που θα σταθεί το παιδί τόσο προς τον εαυτό του όσο και προς τους άλλους γύρω του. Ένα κατοικίδιο ζώο στο σπίτι δίνει την αίσθηση της συντροφικότητας και της ασφάλειας, μειώνοντας τη μοναξιά που μπορεί να αισθάνεται ένα παιδί. Πολύ σημαντική είναι η συνεισφορά στη συναισθηματική νοημοσύνη ενός παιδιού. Πώς αισθάνεται ο σκύλος όταν δεν του δίνεις σημασία; Αν τον αφήσεις νηστικό; Πώς είναι όταν σου «ζητάει» να παίξεις και εσύ δεν ανταποκρίνεσαι; Το παιδί μαθαίνει πώς μπορεί να αισθάνεται κάποιος άλλος και ποιες είναι οι ανάγκες ή οι επιθυμίες του, αναγνωρίζει τις ανάγκες και μαθαίνει πώς να τις ιεραρχεί σε σχέση με τις δικές του.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

Μέσα από τις καθημερινές δραστηριότητες φροντίδας ενός κατοικίδιου ζώου, το παιδί αντιλαμβάνεται τις προσωπικές του ευθύνες, τη διαχείριση του χρόνου του, την έννοια του προγράμματος, μαθαίνει να δεσμεύεται σε έναν σκοπό και να δείχνει συνέπεια απέναντι στις υποχρεώσεις του. Επομένως, η φροντίδα ενός ζώου μπορεί να εξασφαλίσει την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων ενός παιδιού.

Μπορεί όμως να διδάξει στο παιδί και την ευθύνη του απέναντι σε εκείνα τα ζώα που είναι αδέσποτα, ώστε να διαθέσει από το περίσσειμα της καθημερινότητάς του με σκοπό να προσφέρει καλύτερες συνθήκες διαβίωσης σε όλα εκείνα τα πλάσματα που, αθόρυβα, ζουν και υποφέρουν στον δρόμο. Άλλωστε, οι τετράποδο φίλοι μας χρειάζονται τη φροντίδα μας για να επιβιώσουν και να μπορέσουν να βρουν ένα φιλόξενο σπιτικό. Τα παιδιά μπορούν να δουλέψουν εθελοντικά στα φιλοζωικά σωματεία της πόλης και να μάθουν όλα όσα χρειάζεται για την προστασία των αδέσποτων ζώων, το αίσιμα, την παροχή νερού, την έγκαιρη στείρωση, τον εμβολιασμό και την υιοθεσία τους.

Το άρθρο αντλήθηκε από τον ημερήσιο Τύπο και διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

«Η ζωή εν τάφω» είναι το πρώτο μυθιστόρημα που έγραψε ο Στράτης Μυριβήλης. Βασισμένο στις προσωπικές εντυπώσεις του συγγραφέα, εξιστορείται η φρίκη όχι μόνο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά και κάθε πολέμου γενικότερα.

Τα ζα στον πόλεμο! Καλά εμείς οι άνθρωποι. Έχουμε τις ιδεολογίες μας, τις λόξεις μας, τις μεγαλομανίες και τους ενθουσιασμούς μας. Απ' όλα αυτά μαγειρεύεται περίφημα ο πόλεμος. Έχουμε και τις πονηριές μας, για να γλιτώνουμε σαν δούμε τα ζόρικα. Όμως τ' αγαθά τα ζα που τα επιστρατεύουμε να κάμουν μαζί μας τον πόλεμο;

Η Μεραρχία κουβάλησε μαζί της απ' το νησί και μια συζυγαρχία γαϊδάρους. Υποφέρανε πολύ ώσπου να τους μπάσουμε στα βαπόρια. Το ίδιο και σαν τους ξεφορτώναμε στη Θεσσαλονίκη και η τρομάρα τους ήταν εκπληχτικά ζωγραφισμένη μέσα στα έξαλλα μάτια τους. Κλωτσούσανε στο κενό, στριφογύριζαν τους βολβούς και το πεσί τους ρυτίδιαζε απ' τη φρίκη. Κατόπι, περάσανε μαζί μας όλη τη Μακεδονία φορτωμένοι πυρομαχικά. Ξεκουραστήκανε κάμποσες μέρες απ' το περπάτημα που τα 'χε παραζαλισμένα στην κούραση. Ξανασάνανε. Βρήκανε κιόλας μπόλικο χορτάρι, φάγαν και πήραν απάνω τους. Καρδάμωσαν*. Τότες προσέξανε πως ήταν χαρά Θεού πάνω στη γης, κι ο Έρωτας κέντριζε όλα τα πάντα, να μούνε μέσα στο παναϊώνιο πανηγύρι της αναπαραγωγής. Οι γαϊδάροι ακούσαν το μεγάλο κάλεσμα και απάντησαν με το ερωτικό τους σάλπισμα: παρών! Υπάκουγα, γεμάτα αθωότητα κι ανηξεριά σαν όλα τα ζα. Η χαράδρα βούιξε από τα χαρούμενα χλιμιντρίσματα. Και ο αντίλαλος πήρε τα ερωτικά σαλπίσματα και τα πήγε ως πέρα, μακριά.

Ένα αεροπλάνο ξεκίνησε τότες βουίζοντας απ' αντίκρυ. Ήρθε κι έκοψε ένα-δυο γύρους πάνω από τη χαράδρα. Οι γαϊδάροι όμως δεν ξέρουν από αεροπλάνα. Ήτανε κιόλας τόσο σύγκορμα παραδομένοι στη χαρά της ζωής, που δεν τους απόμενε καιρός να προσέξουν τίποτ' άλλο.

Σε λίγο η λαγκαδιά βόγγησε βαριά από μια σειρά εκρήξεις και σουβλερές σφυριζιές. Ήταν ένα σωστό μακελειό αθώων. Τα ζα ξεκοιλιάστηκαν, σφάχτηκαν πάνω στο τρυφερό χορτάρι, μπλεγμένα μέσα στο μεθύσι της γεννητικής τους χαράς. Ψοφούσαν κι ανεστέναζαν σαν άνθρωποι. Πέφτανε χάμου και ξεψυχούσαν σιγά σιγά, γύριζαν το λαιμό κοιτάζοντας λυπητερά τα εντόσθιά τους, που σάλευαν σαν κοκκινωπά φίδια ανάμεσα στα πόδια τους. Κουνούσαν απάνω-κάτω τα χοντρά τους κεφάλια δίχως να καταλαβαίνουν τίποτα. Ανατρίχιαζαν, τρέμανε τα ρουθούνια τους, ανοίγανε τα πλατιά χείλια ξεσκεπάζοντας τα δόντια τους και

1. ☒ Ούλφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

σερνόντανε με τσακισμένα πόδια. Πεθαίνανε στο τέλος βρέχοντας τα λουλούδια με το αίμα τους, και τα μεγάλα μάτια τους ήταν γεμάτα απορίες και πόνους.

Ένας φαντάρος, μόλις άρχισε ο βομβαρδισμός, βάλθηκε να τρέχει σαστισμένος. Βαστούσε γερά το χαλινάρι του γαϊδάρου του κι έτρεχε σαν τρελός. Έφτασε έτσι ως τ' αμπριά* των Γάλλων ψωμάδων. Εκεί πια, πήρε είδηση πως έσερνε πίσω του το κεφάλι του γαϊδάρου θερισμένο απ' το λαιμό. Μέσα στα κλειδωμένα δόντια του το ζο κρατούσε ακόμα μια τούφα κίτρινες μαργαρίτες ματωμένες.

Σ. Μυριβήλης, «Η ζωή εν τάφω», Βιβλιοπωλείον της Εστίας.

***καρδαμώνω**: χορταίνω, ***αμπριά**: στρατιωτικά προκαλύμματα για την αποφυγή των εχθρικών επιθέσεων.

ΘΕΜΑ Α

A1. Να πυκνώσετε το περιεχόμενο της 2^{ης} παραγράφου («Απορρίπτοντας την έννοια... κακομεταχείριση ή απάνθρωπη συμπεριφορά») του **Κειμένου 1** σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση σε κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις των **Κειμένων 1 και 2**. Δεν χρειάζονται αναφορές σε χωρία των κειμένων:

1. Σύμφωνα με το Κείμενο 1

- α) οι σπισιστές υποστηρίζουν τον αδιαίρετο χαρακτήρα των δικαιωμάτων για όλα τα είδη.
- β) οι σπισιστές ταξινομούν τα ζωικά είδη, κατατάσσοντάς τα ιεραρχικά.

2. Σύμφωνα με το Κείμενο 1

- α) η συμπεριφορά των ανθρώπων επιτρέπει εγκλήματα κατά των ζώων.
- β) οι άνθρωποι αναγνωρίζουν στα ζώα τον σεβασμό που αναγνωρίζουν στους άλλους ανθρώπους.

3. Σύμφωνα με το Κείμενο 1

- α) ο αρθρογράφος συντάσσεται με την αναγνώριση των δικαιωμάτων των ζώων.
- β) ο αρθρογράφος καταγράφει αμέτοχος το περιεχόμενο της Διακήρυξης.

4. Σύμφωνα με το Κείμενο 2

- α) τα παιδιά δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν με τα κατοικίδια τους.
- β) τα κατοικίδια ζώα θα μπορούσαν να διαμορφώσουν ενσυναίσθηση στα παιδιά.

5. Σύμφωνα με το Κείμενο 2

- α) η φροντίδα ενός ζώου συνδέεται με την έννοια του ενεργού πολίτη.
- β) η φροντίδα ενός ζώου επεκτείνεται σε όλα τα ζωικά είδη.

Μονάδες 10

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

B2. Το **Κείμενο 1** της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων ανήκει στα δοκίμια αποδεικτικού λόγου. Να βρείτε δύο (2) διαφορετικούς τρόπους που χρησιμοποιούνται σε αυτό, με σκοπό να πληροφορηθούν οι αναγνώστες για το περιεχόμενο της Διακήρυξης (μονάδες 4) και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους μέσα στο κείμενο. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

B3. α) Ποιο υφολογικό αποτέλεσμα έχει ο τίτλος του **Κειμένου 2** και τι αποκαλύπτει για τη στάση του συντάκτη απέναντι στο ζήτημα που εξετάζει;

Μονάδες 10

B3. β) Ποια είναι η πρόθεση του συντάκτη του **Κειμένου 2** στη δεύτερη παράγραφο («Μέσα από τις καθημερινές δραστηριότητες φροντίδας... ενός παιδιού») και πώς ο συλλογισμός (παραγωγικός-επαγωγικός) με τον οποίο την αναπτύσσει εξυπηρετεί την πρόθεσή του αυτή;

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ποια θέση φαίνεται να παίρνει ο αφηγητής σχετικά με την ερώτηση που διατυπώνει στο τέλος της πρώτης παραγράφου του **Κειμένου 3**; Να στηρίζετε την απάντησή σας σε τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες που χρησιμοποιεί στο απόσπασμα του μυθιστορήματος που διαβάσατε. Ποιες σκέψεις και ποια συναισθήματα σας δημιουργεί το κείμενο; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Σε εκδήλωση που οργανώνει το σχολείο σας, στα πλαίσια της καθιέρωσης της Πανελλήνιας Σχολικής Ημέρας Φιλοζωίας, απευθύνετε κάλεσμα στον δήμο, προκειμένου να προωθήσετε ζητήματα σχετικά με την ευθύνη μας απέναντι στα ζώα. Σε εισήγησή σας προς τη σχολική κοινότητα και τους δημότες της περιοχής σας, παρουσιάζετε σε 350-400 λέξεις:

- α) Περιπτώσεις από την καθημερινή ζωή που επιβεβαιώνουν την παραβίαση των δικαιωμάτων των ζώων
- β) Πρωτοβουλίες που εσείς, ως νέα γενιά, μπορείτε να αναλάβετε, προκειμένου να προστατέψετε τη ζωή και τα δικαιώματα των ζώων.

Μονάδες 30